

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Εισηγητικό Σημείωμα

Πολιτική του Τμήματος Νοσηλευτικής
Αναφορικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη

Καθηγήτρια Φλώρα Μαλαματένιου

Αθήνα, Φεβρουάριος 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Περίληψη</i>	3
1	<i>Εισαγωγή</i>	4
2	<i>Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο TN</i>	4
3	<i>Γενικές αρχές για τη χρήση της TN στη νοσηλευτική εκπαίδευση</i>	6
4	<i>Χρήση της TN στη διδακτική διαδικασία</i>	7
	<i>4.1 Μη αποδεκτή χρήση εργαλείων TN</i>	8
	<i>4.2 Διαδικασία ανίχνευσης και αναθεώρησης</i>	8
	<i>4.3 Υπευθυνότητες διδακτικού προσωπικού</i>	8
	<i>4.4 Υπευθυνότητες εκπαιδευόμενων</i>	9
	<i>4.5 Συνέπειες κακής χρήσης TN</i>	9
	<i>4.6 Αποδεκτή χρήση εργαλείων TN</i>	9
	<i>4.7 Δήλωση γνωστοποίησης TN</i>	10
5	<i>Ενσωμάτωση της TN στη εκπαίδευση/επιστημονική έρευνα</i>	10
	<i>5.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)</i>	10
	<i>5.2 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)</i>	10
	<i>5.3 Επιστημονική έρευνα</i>	11
6	<i>Συμπερασματικές παρατηρήσεις</i>	11
7	<i>Βιβλιογραφία</i>	11

Περίληψη

Το παρόν εισηγητικό σημείωμα αναφέρεται στη διαμόρφωση της πολιτικής του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ για την Τεχνητή Νοημοσύνη - ΤΝ (Artificial Intelligence - AI) εντός του ευρύτερου θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδος και των κανονιστικών διατάξεων του ΕΚΠΑ. Η ΤΝ στο πλαίσιο της πολιτικής του Τμήματος, όπως περιγράφεται στο παρόν, προσεγγίζεται από δύο όψεις:

- i) Ως εργαλείο για τους διδάσκοντες με σκοπό την υποβοήθηση του διδακτικού έργου και της αξιολόγησης των γνώσεων/δεξιοτήτων των διδασκομένων ή ως εργαλείο για τους διδασκόμενους με σκοπό την υποβοήθηση της εκπόνησης εργασιών αξιολόγησης των γνώσεων τους στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) ή στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος, και*
- ii) Ως γνωστικό αντικείμενο το οποίο εντάσσεται στα προγράμματα σπουδών (ΠΠΣ ή ΠΜΣ) ως αυτούσιο μάθημα ή ως σύμπλεγμα συναφών μαθημάτων προκειμένου να καταστήσει τους πτυχιούχους νοσηλευτές και νοσηλεύτριες ικανούς να χρησιμοποιούν τεχνολογίες ΤΝ στους μελλοντικούς χώρους εργασίας τους με επάρκεια και υπευθυνότητα.*

1. Εισαγωγή

Η Τεχνητή Νοημοσύνη - TN (*Artificial Intelligence - AI*) αποτελεί μια ραγδαία αναπτυσσόμενη τάση στο πεδίο της ψηφιακής υγείας και του ψηφιακού μετασχηματισμού στην υγεία. Με αυτό το δεδομένο, το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ οφείλει να λάβει πρωτοβουλίες προκειμένου:

- ♦ Αφενός να εντάξει την TN στη διδακτική διαδικασία (παροχή διδακτικού έργου – συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αξιολόγησης των γνώσεων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων – με χρήση και εργαλείων TN) τόσο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (ΠΠΣ) όσο και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ΠΜΣ), και
- ♦ Αφετέρου να εκπαιδεύσει τους εκπαιδευόμενους στην TN προκειμένου να τους καταστήσει ικανούς, ως πτυχιούχους νοσηλευτές, να ηγούνται των επικείμενων αλλαγών στον χώρο της υγείας μέσω της εξοικείωσής τους με συναφή πεδία (ενσωμάτωση στα προγράμματα σπουδών μαθημάτων και πρακτικών ασκήσεων σε διάφορους τομείς που άπτονται της TN, όπως της αναλυτικής δεδομένων και της μηχανικής μάθησης στον χώρο της υγείας) τόσο στο προπτυχιακό όσο και στο μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών.

Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ καλείται να προσδιορίσει μια πολιτική για την ανάπτυξη της TN στα ανωτέρω πεδία με σκοπό την εναρμόνισή του με τις σύγχρονες εξελίξεις στον χώρο της ψηφιακής τεχνολογίας, στον βαθμό που αυτή ενσωματώνεται στο οικοσύστημα υγείας, και την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση της τηρώντας τους κανόνες της ηθικής και της δεοντολογίας.

2. Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο TN

Η διατύπωση σαφούς πολιτικής για την TN στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ως εκπαιδευτικό εργαλείο και ως εργαλείο επαγγελματικής εφαρμογής και επιστημονικής έρευνας) αποτελεί αδήριτη ανάγκη. Όμως, μέχρι σήμερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν έχουν διατυπωθεί εξειδικευμένες κατευθυντήριες προτάσεις για την εκπαίδευση.

Το έτος 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε μια ανακοίνωση με τίτλο «TN για την Ευρώπη» (*Artificial Intelligence for Europe*) η οποία παρέχει ένα πρώιμο στρατηγικό όραμα για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ θα πρέπει να προσεγγίσει την TN σε όλους τους τομείς. Η ανακοίνωση υπογραμμίζει ότι ο εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης αποτελεί προτεραιότητα για την ΕΕ. Παρόλο που δεν γίνεται σαφής αναφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αναφέρεται η ανάγκη συμπερίληψης και διεπιστημονικότητας στην εκπαίδευση, τα οποία αποτελούν βασικές αξίες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η ανάγκη για εξοικείωση με την TN.

Το έτος 2020, εκπονήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση (*Digital Education Action Plan - DEAP*), το οποίο σκιαγραφεί ένα στρατηγικό πλαίσιο για την προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ψηφιακή εποχή. Αν και δεν αναφέρεται αποκλειστικά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το σχέδιο περιλαμβάνει διάφορες επιμέρους δράσεις που

σχετίζονται με την ΤΝ και αφορούν τον τριτογενή τομέα. Αυτές περιλαμβάνουν την ενσωμάτωση της ΤΝ και των ψηφιακών δεξιοτήτων στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων, την ανάπτυξη μαθησιακών πόρων ΤΝ για εκπαιδευτικούς και τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη χρήση της ΤΝ και δεδομένων στην εκπαίδευση με βάση την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Οι πρωτοβουλίες αυτές υποστηρίζουν την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των παρόχων εκπαίδευσης και την υπεύθυνη ενσωμάτωση των εργαλείων ΤΝ.

Το έτος 2023, δημοσιεύτηκε από την Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (European University Association – EUA) μια έκθεση η οποία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια γενική πολιτική για την ΤΝ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η έκθεση αυτή διατυπώνει μια σαφή θέση σχετικά με την υπεύθυνη, ηθική και διαφανή χρήση εργαλείων ΤΝ στη μάθηση σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προσδιορίζει τόσο τους κινδύνους (π.χ. μεροληψία δεδομένων, παραβίαση ιδιωτικότητας, μη τήρηση ακαδημαϊκής ακεραιότητας) όσο και τις ευκαιρίες (π.χ. εξατομικευμένη μάθηση, αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικών διαδικασιών), ενώ υποστηρίζει τη θεσμική προσαρμογή της ΤΝ.

Ένα βασικό μήνυμα της έκθεσης είναι ότι η απαγόρευση των εργαλείων ΤΝ δεν συνιστά βιώσιμη επιλογή αλλά, οι σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πρέπει να αναθεωρήσουν τις πρακτικές διδασκαλίας και αξιολόγησης που παρέχουν ώστε να ενσωματώσουν την ΤΝ, σύμφωνα πάντοτε με τις ακαδημαϊκές αξίες και τα κοινωνικά πρότυπα.

Το έτος 2023, επίσης, εκπονήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εγκρίθηκε από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ευρωπαϊκή πολιτική για την ΤΝ με τον “*Νόμο για την ΤΝ - AI Act*” η οποία, πρωτίστως, αποτελεί ένα γενικό κανονιστικό πλαίσιο για μια ενιαία, για τα κράτη-μέλη, προσέγγιση για την ΤΝ σε όλους τους τομείς, το οποίο περιλαμβάνει δύο αξιοσημείωτες αναφορές στην εκπαίδευση:

- ♦ Υπογραμμίζεται η σημασία της ανάπτυξης συστημάτων ΤΝ για την προώθηση υψηλής ποιότητας ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ (ενότητα 56).
- ♦ Επικέντρωση στην ενίσχυση της εκπαίδευσης στην Τεχνητή Νοημοσύνη, με την προτροπή προς παρόχους και φορείς ανάπτυξης εφαρμογών ΤΝ να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό και οι χρήστες τους είναι επαρκώς εκπαιδευμένοι στην ΤΝ (Άρθρο 4).

Την 1^η Αυγούστου 2024 τέθηκε σε ισχύ το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για την ΤΝ. Παρόλο που το πλαίσιο αυτό δεν αναφέρεται ρητώς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι συστάσεις του μπορούν να ενσωματωθούν στις στρατηγικές ψηφιακού μετασχηματισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επιπλέον, ο ευρωπαϊκός κανονισμός προσδιορίζει ορισμένες κατηγορίες συστημάτων ΤΝ στην εκπαίδευση ως υψηλού κινδύνου. Σε αυτές περιλαμβάνονται συστήματα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της πρόσβασης ή της εισαγωγής σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης της μαθησιακής διαδικασίας), την αξιολόγηση του κατάλληλου επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης και την παρακολούθηση της συμπεριφοράς των διδασκομένων κατά τη διάρκεια των εξετάσεων.

Στον τομέα της Υγείας, η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί την υιοθέτηση της Ψηφιακής Υγείας προκειμένου να επιτύχει απτά αποτελέσματα σε τρεις βασικούς άξονες:

- ♦ βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας,
- ♦ βελτίωση της βιωσιμότητας των οικονομικών της υγείας, και
- ♦ ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Σε αυτό πλαίσιο, η ΕΕ προωθεί την αξιοποίηση των ευκαιριών που δημιουργεί η ΤΝ στο οικοσύστημα υγείας προκειμένου η παροχή υγείας να καταστεί πιο αποτελεσματική, προσβάσιμη και οικονομικά βιώσιμη. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην διάθεση των δεδομένων υγείας για την ανάπτυξη αξιόπιστων μοντέλων ΤΝ.

Την 26^η Μαρτίου 2025, τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός της ΕΕ για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Δεδομένων Υγείας (ΕΧΔΥ). Ο ΕΧΔΥ αποτελεί τον *πρώτο κοινό χώρο δεδομένων της ΕΕ* που αφορά συγκεκριμένο τομέα και εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα δεδομένα.

Ο ΕΧΔΥ αποτελεί ορόσημο στον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγείας στην ΕΕ. Έχει τους ακόλουθους στόχους:

- ♦ Τη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης στην ΕΕ
- ♦ Την παροχή συνεκτικού, ασφαλούς, αξιόπιστου και αποδοτικού πλαισίου για τη χρήση των δεδομένων υγείας, ιδιαίτερα των μεγάλων όγκων δεδομένων υγείας υψηλής ποιότητας που είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη σύγχρονων θεραπειών, εμβολίων ή φαρμακευτικών και ιατροτεχνολογικών προϊόντων
- ♦ Την προώθηση μιας πραγματικά ενιαίας αγοράς για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τα προϊόντα ψηφιακής υγείας.

Ο ΕΧΔΥ βασίζεται σε αυστηρές απαιτήσεις όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικότητας, τη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοασφάλειας, που είναι καίριας σημασίας για την ευρωστία των συστημάτων ψηφιακής υγείας και την εμπιστοσύνη των πολιτών σε αυτά.

Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για την ΤΝ που αναφέρθηκε παραπάνω, το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2024, επιβάλλει ότι τα συστήματα ΤΝ υψηλής επικινδυνότητας, όπως το λογισμικό ΤΝ που ενσωματώνεται στον ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό ή το λογισμικό σύγχρονων ευφύων πληροφοριακών συστημάτων υγείας, θα συμμορφώνονται προς το κανονιστικό πλαίσιο μετριασμού της επικινδυνότητας.

Τα αναφερθέντα στην παρούσα ενότητα αφορούν ιδιαιτέρως το σκέλος της ενσωμάτωσης της ΤΝ στο προπτυχιακό ή στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ για πρακτική χρήση στη νοσηλευτική διαδικασία.

3. Γενικές αρχές για τη χρήση της ΤΝ στη νοσηλευτική εκπαίδευση

Οι γενικές αρχές που διέπουν την ενσωμάτωση της ΤΝ στη νοσηλευτική εκπαίδευση και έρευνα, τόσο ως εργαλείο για την τεχνολογική ενίσχυση της διδακτικής διαδικασίας όσο και ως γνωστικό αντικείμενο για την υποστήριξη της νοσηλευτικής πράξης, είναι οι ακόλουθες:

- ♦ *Ακαδημαϊκή Ακεραιότητα:* Η ΤΝ είναι μια τεχνολογία που υποστηρίζει τη μάθηση και δεν αντικαθιστά την πρωτότυπη σκέψη, την επαγγελματική κρίση ή την ακαδημαϊκή προσπάθεια.
- ♦ *Διαφάνεια:* Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αναφέρουν με σαφήνεια τη χρήση εργαλείων ΤΝ για την υποστήριξη των διαδικασιών εκπόνησης ακαδημαϊκών εργασιών, διαμόρφωσης παρουσιάσεων ή συμμετοχής σε εκπαιδευτικά έργα σύμφωνα με τους κανόνες ή περιορισμούς που έχουν τεθεί από το διδακτικό προσωπικό.
- ♦ *Απόρρητο και Εμπιστευτικότητα Δεδομένων:* Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να τηρούν τους κανόνες ιδιωτικότητας και τήρησης των διατάξεων περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση εργαλείων ΤΝ. Αυτό περιλαμβάνει δεδομένα που τους αφορούν, δεδομένα για άλλους ή, ενδεχομένως, δεδομένα ασθενών.
- ♦ *Κλινική Ασφάλεια:* Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να κατανοούν και να τηρούν τις πολιτικές που σχετίζονται με την ασφαλή χρήση τεχνολογιών ΤΝ. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται διαδικασίες τεχνολογίες που αφορούν την αξιολόγηση των ασθενών, τη λήψη κλινικών αποφάσεων, την τεκμηρίωση και την επικοινωνία.
- ♦ *Συμμόρφωση:* Οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να συμμορφώνονται με τις ισχύουσες πολιτικές (θεσμικό πλαίσιο) και δεοντολογικούς κανόνες αναφορικά με τη χρήση της ΤΝ.

4. Χρήση της ΤΝ στη διδακτική διαδικασία

Η πολιτική του Τμήματος για τη χρήση της ΤΝ στη διδακτική διαδικασία (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αξιολόγησης των γνώσεων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων) περιγράφει αποδεκτές χρήσεις εργαλείων ΤΝ για τους εκπαιδευόμενους με στόχο την ενίσχυση της μάθησης, διατηρώντας παράλληλα την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αυτό το σκέλος της ολιστικής πολιτικής του Τμήματος για την ΤΝ βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία προς τις επιμέρους κανονιστικές διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του ΕΚΠΑ.

Το Τμήμα προτίθεται να εξετάσει την εισαγωγή εργαλείων ΤΝ στην διδακτική διαδικασία (π.χ. χρήση προσαρμοστικών πλατφορμών μάθησης και έξυπνων συστημάτων διδασκαλίας) αξιοποιώντας κατάλληλα δεδομένα με στόχο την εξατομικευμένη μάθηση και αξιολόγηση.

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος αναγνωρίζει ότι η ΤΝ δεν πρέπει να αντικαθιστά τις κλινικές δεξιότητες κρίσης ή αξιολόγησης. Αντίθετα, τα εργαλεία ΤΝ θα πρέπει να συμπληρώνουν τις γνώσεις και την κατανόηση των εκπαιδευομένων και όχι να τους υποκαθιστούν.

Η ΤΝ επιτρέπει την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας, όπως η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν διαδραστικές μαθησιακές εμπειρίες. Το Τμήμα προτίθεται να χρησιμοποιήσει αυτές τις μεθόδους διδασκαλίας αφού επιτρέπουν στους

εκπαιδευόμενους να εξασκούν τις κλινικές τους δεξιότητες σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον, όπου μπορούν να κάνουν λάθη και να μαθαίνουν από αυτά χωρίς να διακινδυνεύουν την ασφάλεια των ασθενών.

Οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται να βασίζονται στις κλινικές τους γνώσεις, την ανατροφοδότηση του διδακτικού προσωπικού και τις πρακτικές που βασίζονται σε τεκμήρια για να λαμβάνουν κλινικές αποφάσεις, αντί να βασίζονται αποκλειστικά στις συστάσεις της ΤΝ για τις «κατ' οίκο» εργασίες. Αυτή η πολιτική καλύπτει όλα τα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των κλινικών.

Η πολιτική του Τμήματος σχετικά με τη χρήση της ΤΝ στη διδακτική διαδικασία είναι ουσιωδώς ταυτόσημη τόσο και το ΠΠΣ όσο και για τα ΠΜΣ. Συνοπτικά, αναφέρεται στις ενότητες που ακολουθούν.

4.1 Μη αποδεκτή χρήση εργαλείων ΤΝ

Οι ακόλουθες χρήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε διερεύνηση ή/και κυρώσεις για ακαδημαϊκή ανεντιμότητα. Ακολουθεί ενδεικτικός κατάλογος:

- ♦ Ολοκλήρωση εξετάσεων/κλινικών εργασιών με χρήση εργαλείων ΤΝ
- ♦ Αντιποίηση της ταυτότητας εκπαιδευομένων χρησιμοποιώντας εργαλεία ΤΝ
- ♦ Ανάθεση ομαδικής εργασίας σε εργαλείο ΤΝ χωρίς τη συγκατάθεση όλων των μελών της ομάδας και του διδάσκοντα
- ♦ Σύνταξη ενός πλήρους προσχεδίου γραπτής εργασίας από εργαλείο ΤΝ
- ♦ Σύνταξη ολόκληρων προτάσεων, παραγράφων ή άρθρων για την ολοκλήρωση εργασιών χωρίς παραπομπή
- ♦ Επίλυση προβλημάτων χρησιμοποιώντας εργαλεία ΤΝ
- ♦ Χρήση υλικού που δημιουργείται από ΤΝ χωρίς κατάλληλη παραπομπή ή άδεια

4.2 Διαδικασία ανίχνευσης και αναθεώρησης

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος μπορεί να χρησιμοποιεί εγκεκριμένα εργαλεία ανίχνευσης ΤΝ για τον εντοπισμό περιεχομένου που, ενδεχομένως, έχει δημιουργηθεί μέσω της χρήσης ΤΝ. Σύμφωνα με το αποτέλεσμα, ενδέχεται να ζητηθεί από τους εκπαιδευόμενους να επανυποβάλλουν ολόκληρη ή μέρος της εργασίας τους χωρίς τη χρήση ΤΝ ή να υποβάλλουν μια εναλλακτική εργασία ή να επιδείξουν τις γνώσεις τους για το θέμα της εργασίας τους σε διαφορετική μορφή.

4.3 Υπευθυνότητες διδακτικού προσωπικού

- ♦ Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος μπορεί να επιβάλει αυστηρότερους περιορισμούς στη χρήση εργαλείων TN από αυτούς που αναφέρονται στο κανονιστικό πλαίσιο εφόσον λαμβάνεται πρόνοια για τη διατήρηση της διαφάνειας και της δικαιοσύνης κατά τη βαθμολόγηση.
- ♦ Το διδακτικό προσωπικό είναι υπεύθυνο για την κατάλληλη χρήση εργαλείων TN στην νοσηλευτική διδακτική διαδικασία.
- ♦ Το διδακτικό προσωπικό επιβλέπει τη χρήση εργαλείων TN από εκπαιδευόμενους προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την παρούσα πολιτική.

4.4 Υπευθυνότητες εκπαιδευομένων

Η χρήση εργαλείων TN από εκπαιδευόμενους πρέπει να υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες, όπως:

- ♦ Χρήση της TN μόνο κατόπιν αδείας από αρμόδιο πρόσωπο και σύμφωνα με τις γενικές οδηγίες και κατευθύνσεις.
- ♦ Προστασία προσωπικών και κλινικών δεδομένων τα οποία ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν κατά την εκπόνηση εργασιών.
- ♦ Γνωστοποίηση της χρήσης εργαλείων TN.
- ♦ Κριτική αποτελεσμάτων κατόπιν χρήσης της TN. Έλεγχος για την ακρίβειά τους.
- ♦ Επικύρωση και επαλήθευση των αποτελεσμάτων κατόπιν χρήσης της TN.

4.5 Συνέπειες κακής χρήσης TN

Η εκπόνηση εργασιών από εκπαιδευόμενους με χρήση εργαλείων TN χωρίς αναφορά στο γεγονός αυτό συνεπάγεται τον πειθαρχικό έλεγχο του εκπαιδευόμενου.

4.6 Αποδεκτή χρήση εργαλείων TN

Οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να συμβουλευόμαστε το διδακτικό προσωπικό σε περιπτώσεις αμφιβολιών σχετικά με τη χρήση της TN στην εκπόνηση εργασιών. Οι ακόλουθες αποδεκτές χρήσεις της TN αποτελούν τυπικά παραδείγματα:

- ♦ Ενίσχυση εννοιών και βελτίωση της κατανόησης
- ♦ Καταιγισμός (“brain-storming”) και βελτίωση ιδεών
- ♦ Σύνταξη ενός περιγράμματος για την οργάνωση των σκέψεων
- ♦ Εύρεση αναφορών ή πληροφοριών σχετικά με τις ανατεθείσες εργασίες
- ♦ Αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας. Ωστόσο, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αξιολογούν κριτικά τις πηγές και τις πληροφορίες που παρέχονται από την TN ως προς την ακρίβεια και τη συνάφεια της παρεχόμενης γνώσης.
- ♦ Έλεγχος ορθότητας του συντακτικού, της γραμματικής και της ορθογραφίας κειμένων

4.7 Δήλωση γνωστοποίησης χρήσης TN

Η χρήση εργαλείων TN από τους εκπαιδευόμενους πρέπει να τεκμηριώνεται και να αναφέρεται σωστά, προκειμένου να παραμένει εντός της πολιτικής ακαδημαϊκής ακεραιότητας του Τμήματος. Για παράδειγμα, όλα τα κείμενα που έχουν γραφτεί από το εργαλείο TN πρέπει να αναφέρουν το εργαλείο σε παρένθεση. Στο τέλος της εργασίας, οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να συμπεριλάβουν δήλωση γνωστοποίησης αναφορικά με τη χρήση ή μη χρήση εργαλείων TN.

Απορρίπτεται κάθε εργασία στην οποία δεν αναφέρεται σαφώς η χρήση της TN ή διαπιστωθεί ότι έχει χρησιμοποιηθεί εργαλείο TN με μη εξουσιοδοτημένους τρόπους. Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με την επιτρεπόμενη χρήση, οι εκπαιδευόμενοι οφείλουν να ζητούν διευκρινίσεις.

5. Ενσωμάτωση της TN στη νοσηλευτική εκπαίδευση/επιστημονική έρευνα

Η πολιτική του Τμήματος σχετικά με τη χρήση της TN στη νοσηλευτική εκπαίδευση και στην επιστημονική έρευνα κινείται σε τρεις άξονες:

- α) Στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,
- β) Στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, και
- γ) Στην επιστημονική έρευνα

5.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)

Το ΠΠΣ του Τμήματος περιλαμβάνει (και πρόκειται να συμπεριλάβει επιπλέον) μαθήματα σε γνωστικά αντικείμενα που είναι συναφή με την TN ώστε να παρέχεται στους εκπαιδευόμενους μια σύγχρονη εκπαιδευτική εμπειρία και, μέσω αυτής, να προετοιμάσει το νοσηλευτικό δυναμικό της χώρας για την αντιμετώπιση των επερχόμενων προκλήσεων από την TN στους χώρους εργασίας του.

Σήμερα, στο ΠΠΣ περιλαμβάνονται εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής με επίκεντρο την TN και επίκειται η εισαγωγή νέου μαθήματος για την TN με έμφαση στην αναλυτική υγείας και τη μηχανική μάθηση. Τα μαθήματα αυτά αναφέρονται σε θέματα διαχείρισης δεδομένων υγείας και γνωστικών αντικειμένων που σχετίζονται με εφαρμογές πεδίων της TN σε χώρους εργασίας των μελλοντικών πτυχιούχων νοσηλευτών/τριών.

Στο Εργαστήριο Πληροφορικής της Υγείας του Τμήματος έχει συσταθεί η ομάδα TN “NurseAI” που αποτελείται από προπτυχιακούς εκπαιδευόμενους και έχει ως αντικείμενο την εκμάθηση εργαλείων και τεχνολογιών TN και εφαρμογών της TN στη Νοσηλευτική με έμφαση στη δεοντολογικά αποδεκτή χρήση.

5.2 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Βασικός σκοπός των ΠΜΣ του Τμήματος, αναφορικά με τη διδασκαλία θεμάτων ΤΝ, είναι η προετοιμασία των νοσηλευτικού δυναμικού της χώρας για την αντιμετώπιση των επερχόμενων προκλήσεων από την ΤΝ στους χώρους εργασίας του. Στα ΠΜΣ περιλαμβάνονται και μαθήματα χρήσης της ΤΝ από τους διπλωματούχους στους μελλοντικούς χώρους εργασίας τους κατά τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί.

Ήδη, το Τμήμα συμμετέχει στον σχεδιασμό και υλοποίηση ενός κοινού ΠΜΣ του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου CIVIS με τίτλο *“International Integrative Master in Applied AI – IIMAA”* και προγραμματίζει την υλοποίηση ενός ΠΜΣ στο πεδίο της ΤΝ στην Υγεία και, ιδιαίτερα, τη Νοσηλευτική.

5.3 Επιστημονική έρευνα

Το εργαστήριο Πληροφορικής της Υγείας του Τμήματος συμμετέχει σε ερευνητικά έργα και υποβάλλει προτάσεις στο πλαίσιο ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων με επίκεντρο την ΤΝ. Για παράδειγμα, η υποβληθείσα πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+ με τίτλο *“Ai - dRiven nurSing Education - ARISE”* στοχεύει στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την επικύρωση ενός καινοτόμου πλαισίου μάθησης της ΤΝ στη Νοσηλευτική (*Nursing Artificial Intelligence Learning Framework - NAILF*) για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα μέλη του εργαστηρίου Πληροφορικής της Υγείας συμμετέχουν στη συγγραφή ερευνητικών εργασιών στο πεδίο της ΤΝ στην Υγεία για διεθνή περιοδικά και συνέδρια. Επιπλέον, στο Τμήμα εκπονείται μεταδιδακτορική έρευνα με θέμα *“Τεχνητή Νοημοσύνη στην Νοσηλευτική Εκπαίδευση”*.

6 Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Η ενσωμάτωση της ΤΝ στη νοσηλευτική εκπαίδευση και έρευνα του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ αναφέρεται σε δύο επίπεδα: (α) στον εκσυγχρονισμό της διδακτικής διαδικασίας μέσω σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων με έμφαση στην ΤΝ, και (β) στη θεραπεία του γνωστικού αντικειμένου της ΤΝ ως ψηφιακού μέσου μεγάλης αξίας για τον χώρο της υγείας. Και τα δύο επίπεδα πρέπει να υπόκεινται σε κανόνες δεοντολογίας και συμμόρφωσης προς το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Το παρόν πόνημα αναφέρεται στη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου για την ασφαλή και δεοντολογικά αρμόζουσα ενσωμάτωση της ΤΝ στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ.

7. Βιβλιογραφία

- [1] https://dhl.nurs.uoa.gr/ereyna/omada_techinitis_noimosynis
- [2] <https://dhl.nurs.uoa.gr/ereyna/dimosieyseis>
- [3] <https://dhl.nurs.uoa.gr/prosopiko/metadidaktors>
- [4] https://www.uoa.gr/to_panepistimio/apostoli_politikes_kai_dimosieymata/kodikas_deontologias_kai_kalis_praktikis

- [5] <https://futurium.ec.europa.eu/system/files/2025-03/EUA%20-%20Artificial%20intelligence%20tools%20and%20their%20responsible%20use.pdf>
- [6] <https://futurium.ec.europa.eu/el/european-ai-alliance/community-content/ai-higher-education-mapping-key-guidelines-recommendations>
- [7] <https://futurium.ec.europa.eu/system/files/2025-03/EU%20COMMISSION%20-%20AI%20ACT%20%28en%29.pdf>
- [8] <https://futurium.ec.europa.eu/system/files/2025-03/EU%20COMMISSION%20-%20Digital%20Education%20Action%20Plan%20%28DEAP%29.pdf>
- [9] <https://futurium.ec.europa.eu/system/files/2025-03/EU%20COMMISSION%20-%20AI%20for%20Europe.pdf>
- [10] https://neosho.edu/Portals/0/Academics_Services/Academic_Programs/HealthOccupations/Nursing/Policies-%202024-2025/Artificial%20Intelligence%20Policy.pdf?ver=2025-01-30-144514-323
- [11] https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef_0000386693&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_eac0f406-0548-426d-b1f9-8158c22906bc%3F_%3D386693eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000386693/PDF/386693eng.pdf#1243_23_Guidance%20on%20Generation%20AI.indd%3A.141776%3A1383
- [12] <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390613>
- [13] <https://galencollege.edu/experience/support/student-ai-guidelines>
- [14] <https://opentextbc.ca/teachingandlearningwithai/chapter/academic-integrity-and-genai/>
- [15] <https://www.niu.edu/citl/resources/guides/class-policies-for-ai-tools.shtml>
- [16] https://cdn.south.edu/wp-content/uploads/2025/11/AI-Acceptable-Use-Policy-for-Students-10.21.25_a11y.pdf
- [17] <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/artificial-intelligence-health>
- [18] https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space-regulation-ehds_en